

**RADA GMINY
ŚWIDNICA**

**Uchwała nr XXVIII/178/2012
Rady Gminy Świdnica
z dnia 14 czerwca 2012 r.**

w sprawie przyjęcia rocznego sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świdnicy za rok 2011.

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. O samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591 z póź. zm) i oraz art. 110 ust.1 pkt 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 późn. zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się roczne sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świdnicy za rok 2011 stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Świdnica.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCA
Rady Gminy Świdnica
Regina Adamska
Regina Adamska

Uzasadnienie
do uchwały nr ~~XXV.1111/198~~ / 2012
Rady Gminy Świdnica
z dnia ~~14. września 2012~~ ✓

w sprawie przyjęcia rocznego sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świdnicy za rok 2011.

Projekt uchwały przygotowany został w oparciu o przywołane na wstępie uchwały przepisy. Zgodnie z nimi kierownik ośrodka pomocy społecznej zobowiązany jest do składania radzie gminy corocznego sprawozdania z działalności ośrodka.

sporządziła :

Dorota Waliszak
Specjalista Pracy Socjalnej
D. Waliszak
Dorota Waliszak

Jaroslav Weryżiński
RADCA PRAWNY
.....
(Radca prawny)

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Świdnicy
.....
(Kierownik GOPS)
Ewa Burdek

Załącznik
do uchwały nr XXVIII/178/2012
Rady Gminy Świdnica
z dnia 14 czerwca 2012 r.

**Sprawozdanie z działalności
Gminnego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Świdnicy
za rok 2011**

Plan finansowy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świdnicy w 2011 roku

1. Dotacja Wojewody na realizację zadań zleconych gminie z zakresu pomocy społecznej
ogółem : **230.843**

w tym na:

- specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi - 9.443
- utrzymanie ośrodka pomocy społecznej - 200.400
- opłacanie składki zdrowotnej za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne - 21.000

2. Dotacja Wojewody na dofinansowanie zadań własnych z zakresu pomocy społecznej
ogółem: **521.806**

w tym na:

- zasiłki stałe - 176.770 (44.458 wydatkowano z budżetu gminy) - 221.428
- zasiłki okresowe – 242.000 (1.402 wydatkowano z budżetu gminy) - 243.402
- opłacanie składki zdrowotnej od zasiłków stałych - 18.795
- dożywianie w ramach programu " Pomoc państwa w zakresie dożywiania" - 88.000

3. Dotacja Wojewody na realizację zadań zleconych gminie z zakresu świadczeń rodzinnych
i świadczeń z funduszu alimentacyjnego ogółem: **3.676.000**

w tym na:

- świadczenia rodzinne - 3.013.905
- fundusz alimentacyjny - 475.752
- składkę emerytalno-rentową - 61.513
- obsługę świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego - 124.830

4. Dotacja gminy na realizację zadań własnych gminy

ogółem: **1.954.986**

w tym na:

- świadczenia społeczne - 822.558
- usługi opiekuńcze - 373.637
- odpłatność za pobyt w domach pomocy społecznej - 304.874
- realizację programu "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" - 85.450
- utrzymanie ośrodka pomocy społecznej - 368.467

5. Dotacja gminy na realizację dodatków mieszkaniowych	
ogółem: 76.814	
w tym na:	
- dodatki mieszkaniowe	- 76.814
6. Organizacja prac społecznie użytecznych ogółem:	- 95.955
w tym :	
- dotacja starosty	- 57.613
- dotacja gminy	- 38.342
7. Dotacja gminy na realizację Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałaniu Narkomanii ogółem: 251.694	
w tym na:	
- przeciwdziałanie narkomanii	- 800
- przeciwdziałanie alkoholizmowi	- 250.894
8. Dotacja na realizację Projektu ssystemowego PO KL " Nie stój w miejscu - bądź aktywny "	
ogółem: 148.563	
w tym:	
dofinansowanie z EFS	- 126.278
dofinansowanie z budżetu państwa	- 6.685
wkład własny gminy	- 15.600

W ponad dwudziestym roku przemian polska demokracja jest w stanie głębokiego kryzysu. Choć odnieśliśmy sukces, wychodząc z komunizmu i budując demokrację, jest to sukces połowiczny. Jakość polskiej demokracji, która miała w miarę upływu czasu poprawiać się, jest coraz gorsza. Nie sposób już tego nie dostrzec.

Spółeczeństwo globalne i rodzina polska w niektórych sferach funkcjonowania powinna przestać funkcjonować jako obszar podwyższonego ryzyka. W zakresie położenia materialnego rodziny można niestety nadal mówić o dwóch biegunach: obszarze biedy i obszarze dostatku (obfitości).

Wyraźnym przykładem na istnienie negatywnej selekcji jest położenie osób i rodzin z tzw. syndromu 3B (bezrobocie, bieda i bezdomność).

W literaturze polityki społecznej często mówi się, że współczesna Polska podzielona jest na trzy segmenty: sektor instytucji prywatnych (Polska "sprywatyzowana"); sektor instytucji publicznych (Polska "budżetowa") i instytucji zabezpieczenia społeczno-socjalnego (Polska na "zasiłku"). Są to tzw. "trzy Polski". Obszar zwiększonego ryzyka stanowi grupa osób i rodzin z kręgu "na zasiłku". Krąg tych osób na początku trzeciego tysiąclecia znacznie się poszerzył. Jego część stanowią osoby zdolne do "na przetrwanie" – klienci pomocy społecznej, zgłaszający się do ośrodków pomocy społecznej po zasiłek wraz z rodzicami i uczącymi swoje dzieci tego samego (tzw. "dziedziczenie biedy"). We współczesnym globalizującym świecie nie da się już odizolować "świata dostatniego" od "świata niedostatku". Kształt współczesności prezentuje się nam nie jako "kopuła racjonalizmu" i skuteczności czy służby państwa wobec swych obywateli, ale jako obszar różnorodnych zagrożeń i kryzysów.

Sytuacja poszerzającego się obszaru biednych i ubogich, prędzej czy później będzie odbijać się na egzystencji bogatych (niepokój o zgromadzone dobra, izolacja w zbudowanych przez siebie enklawach, itd.). W dobie ryzyka globalnego, regionalnego i lokalnego istnieją jedynie złudzenia, że będzie można nad nim zapanować. Wskazać można też na wszechobecność niejako pośrednią (np. terroryzm, powodzie, kataklizmy sejsmiczne) dla współczesnego człowieka, ale ryzyko sięga przede wszystkim naszej codziennej egzystencji.

W okresie transformacji systemu zabrakło polityki społecznej, która dawałaby jednostkom i rodzinom szansę na pomyślne wypełnianie zwykłych ról społecznych. Zamiast polityki społecznej, zastosowano w tym okresie filantropię państwową, która doprowadziła do szybkiego przyrostu podopiecznych, uzależnionych od pomocy i żyjących z ręką wyciągniętą o pomoc.

Obecna sytuacja społeczno-gospodarcza charakteryzująca się m.in. wysokoim strukturalnym bezrobociem oraz masowo występującym ubóstwem, powoduje, że Polska stała się krajem wysokiego ryzyka zagrożenia i marginalizacją dla dużych grup ludności. W szczególnie trudnej sytuacji jest młode pokolenie, którego znaczna część znalazła się na marginesie ustabilizowanego społeczeństwa. Długie

pozostawianie tych grup w takiej sytuacji powoduje groźne społecznie frustracje i negatywne skutki w postaci wzrostu patologicznych zjawisk w tym przestępczości. Młodzież wpływa na kształtowanie struktury społecznej we wszystkich jej obszarach. Postawa i świadomość przyszłego społeczeństwa polskiego w dużej mierze zależą będzie od dążeń, aspiracji i planów życiowych dzisiejszej młodzieży – od możliwości realizacji tych zamierzeń w ciągu najbliższych lat.

Można zatem stwierdzić, że problemy społeczne to przede wszystkim obowiązek i wyzwanie dla rządzących. Brak dążenia do ich rozwiązywania będzie powodował zagrożenia we wszystkich sferach życia społecznego całego państwa. Śledząc przebieg polityki prowadzonej w Polsce, można z łatwością zauważyć, że dotychczasowe rządy Polski wprowadziły system selekcji ludności polskiej. System ten bezpowrotnie spycha część społeczeństwa polskiego na margines nie dając w zamian możliwości godnego życia, które jest niezbywalnym prawem każdego człowieka.

Problemy społeczne to problem makrospołeczny. Walka z nimi powinna być prowadzona systemowo na wszystkich szczeblach administracji państwowej. Ludzi żyjących na marginesie nie można pozostawić samym sobie, bo prawo do poszanowania godności gwarantuje im Konstytucja naszego kraju. Jako członek Unii Europejskiej mamy szansę na międzynarodowe wsparcie z opisywanymi problemami. To pole do działania zarówno dla instytucji rządowych jak i pozarządowych, którym życie ludzkie jest szczególnie ważne i bliskie. O wadze i społecznym znaczeniu działań zmierzających do rozwiązywania problemów związanych z nierównościami społecznymi przekonywać z pewnością nikogo nie należy. Aby były one jednak dostrzegalne poprzez swą efektywność spełniony musi być jeden warunek, warunek konsolidacji działań środowiskowych.

A zbieżność interesów w tym zakresie rozmaitych kręgów społecznych przecież istnieje. Bo jak mówi Z. Bauman "każdy z podejmowanych problemów jest przejawem nieskończonej różnorodności ludzkiej egzystencji. Dziś, jak i za dawnych przednowoczesnych czasów, umiemy bez szczególnych skrupułów żyć beztrosko, cieszyć się każdym dniem i spać spokojnie po nocach (...). Obietnica powszechnej szczęśliwości została nie tylko załamana, ale i wycofana".

Dziedzina, która powinna wspierać i wspiera środowiska niewydolne niemal pod każdym względem, jest pomoc społeczna. Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Celem tej pomocy jest doprowadzenie do usamodzielnienia świadczeniobiorców oraz zintegrowanie ze środowiskiem. Osoby i rodziny korzystające z pomocy są obowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej. Pomoc ta ma

charakter przejściowy i zakłada aktywizację osób i rodzin z niej korzystających.

W celu realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej w myśl art. 110 ustawy o pomocy społecznej w gminie utworzony został w 1990 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej jako organizacyjnie wyodrębniona jednostka budżetowa, która działa na podstawie statutu, regulaminu organizacyjnego i ustawy o pomocy społecznej. Działalność ośrodka finansowana jest z budżetu wojewody i budżetu gminy. Z mocy ustawy o pomocy społecznej wykonuje zadania własne gminy i zadania zlecone gminie.

Oprócz tego realizuje sprawy z zakresu: dodatków mieszkaniowych wynikające z ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych, świadczeń rodzinnych wynikające z ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, funduszu alimentacyjnego wynikające z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, profilaktyki, rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii wynikające z ustaw: z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, prac społecznie użytecznych wynikających z ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

I. Kadra Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świdnicy

Kadrę ośrodka na dzień 31 grudnia 2011 r. stanowiło 15 osób zatrudnionych w ramach 14 etatów w tym: kierownik, 6 pracowników socjalnych w rejonach, w tym 1 pracownik socjalny zatrudniony ze środków Unii Europejskiej, główny księgowy, kasjer, 2 pracowników obsługujących świadczenia rodzinne, pracownik obsługujący fundusz alimentacyjny, pracownik obsługujący dodatki mieszkaniowe, informatyk na 1/2 etatu, pracownik obsługi (sprzątaczką) na 1/2 etatu. Ze środków przeznaczonych na rozwiązywanie problemów alkoholowych i przeciwdziałanie narkomanii zatrudnionych było na umowę zlecenie 14 nauczycieli prowadzących zajęcia w świetlicach środowiskowych. W ośrodku pracuje wyspecjalizowana kadra, która systematycznie podnosi kwalifikacje zawodowe i wykształcenie. Struktura poziomu wykształcenia pracowników ośrodka zatrudnionych na podstawie umowy o pracę przedstawiała się w sposób następujący:

1.73,3% pracowników posiada wyższe wykształcenie (11 osób),

2.20% pracowników posiada wykształcenie średnie (3 osoby),

3.6,7% pracowników posiada wykształcenie podstawowe (1 osoba).

Specyfika problemów występujących w lokalnym środowisku wymaga od pracowników ciągłego doskonalenia. W roku 2011 pracownicy ośrodka uczestniczyli w 13 szkoleniach organizowanych przez Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej we Wrocławiu z czego 9 było bezpłatnych.

II. Klienci ośrodka pomocy społecznej

Gminę Świdnica na dzień 31 grudnia 2011 r. zamieszkiwało 16.166 mieszkańców w tym 8.192 kobiety i 7.974 mężczyzn. Spośród nich Gminny Ośrodek w Świdnicy objął pomocą 498 rodzin, w których było 1.319 osób. Analizując liczbę osób objętych pomocą do liczby mieszkańców gminy należy przyjąć, że 3.03% mieszkańców korzystała z pomocy społecznej. Najczęściej pomocy udzielono z powodu: ubóstwa – 371 rodzin, bezdomności- 22 rodziny, potrzeby ochrony macierzyństwa- 79 rodzin w tym : wielodzietności- 62 rodziny, bezrobocia- 267 rodzin, niepełnosprawności- 164 rodzin, długotrwałej lub ciężkiej choroby- 243 rodzin, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – 111 rodzin, w tym: rodziny niepełne – 77, rodziny wielodzietne – 38, przemocy w rodzinie – 1 rodzinie, alkoholizmu- 35 rodzin, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego – 11 rodzin, zdarzenia losowego – 7 rodzin, sytuacji kryzysowej – 1 rodzinie. Osoby i rodziny, którym nie można udzielić pomocy ponieważ nie spełniają kryteriów dochodowych z ustawy o pomocy społecznej, ośrodek wspierał w formie celowych zasiłków specjalnych i za pośrednictwem Świdnickiego Banku Żywności. Z pomocy banku żywności w 2011 roku skorzystało 1.296 osób, wartość przekazanej żywności wyniosła 76.274, ilość przekazanej żywności wyniosła 31.082 kg.

Klienci ośrodka pomocy społecznej korzystali również z pomocy Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Świdnicy w postaci talonów na odzież używaną i środki czystości – 23 rodziny, oraz z pomocy Polskiego Czerwonego Krzyża w postaci talonów na odzież – 6 rodzin. Są to rodziny, które systematycznie otrzymują odzież używaną po wniesieniu miesięcznej symbolicznej składki na poczet PCK w Świdnicy.

Podstawowym narzędziem, w oparciu o które przyznaje się świadczenia z pomocy społecznej jest rodzinny wywiad środowiskowy. Wywiad przeprowadza się w miejscu zamieszkania lub pobytu w ciągu 14 dni od dnia wpłynięcia wniosku o pomoc. Wzór rodzinnego wywiadu środowiskowego jest drukiem sformalizowanym określonym w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej w dnia 25 stycznia 2011 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2011 r. Nr 24, poz. 138). W celu realizacji świadczeń z pomocy społecznej pracownicy socjalni w 2011 r. przeprowadzili 1.489 wywiadów.

Do realizacji świadczeń z pomocy społecznej niezbędne jest ustalenie możliwości pomocy ze strony osób zobowiązanych do alimentacji. W tym celu przeprowadzonych zostało 30 wywiadów alimentacyjnych do celów służbowych dla ops-ów z całej Polski i 49 wywiadów alimentacyjnych do wykorzystania przez nasz ośrodek pomocy społecznej. Dla GZO w Świdnicy do wydania przez Wójta Gminy Świdnica decyzji o ubezpieczeniu zdrowotnym osobie, która z ważnych powodów nie posiadała

ubezpieczenia zdrowotnego, przeprowadzono 18 wywiadów, 8 wywiadów przeprowadzono dla potrzeb Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świdnicy o ustalenie warunków do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

Przyznanie pomocy następuje we wszystkich przypadkach w formie decyzji administracyjnej. W 2011 r. wydanych zostało 2.482 decyzji administracyjnych. Dotyczyły one udzielenia pomocy w formie zasiłków stałych, zasiłków okresowych, zasiłków celowych, zasiłków celowych specjalnych, opłacania składki na ubezpieczenie zdrowotne, umieszczania w domach pomocy społecznej i pomocy w formie usług opiekuńczych. Decyzji odmawiających pomocy wydano 51, jedna osoba wniosła odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego i organu II instancji utrzymał w mocy decyzję organu I instancji. Odmowa pomocy związana była głównie z niespełnianiem kryterium dochodowego z ustawy.

Zgodnie z art. 17 pkt 10 ustawy o pomocy społecznej do zadań obowiązkowych gminy należy świadczenie pracy socjalnej. Praca socjalna świadczona jest bez względu na dochód, a celem jej jest usprawnienie funkcjonowania rodziny w środowisku. Pomocy w postaci pracy socjalnej udzielono dla 63 rodzin. Były to głównie: porada, wsparcie informacyjne, pomoc w załatwieniu spraw urzędowych, pomoc w kontaktach ze służbą zdrowia, pisanie pozwów do sądu o świadczenia alimentacyjne, wypełnianie wniosków do ZUS o świadczenia emerytalno-rentowe i wniosków do Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności o ustalenie stopnia niepełnosprawności do celów pomocy społecznej i świadczeń rodzinnych. .

Innym elementem pracy socjalnej jest kontrakt socjalny. Jest to pisemna umowa zawarta z osobą ubiegającą się o pomoc, określająca uprawnienia i zobowiązania stron umowy. W roku 2011 z klientami pomocy społecznej zawartych zostało 14 kontraktów socjalnych. Zawarte kontrakty nie poprawiły w całości sytuacji bytowych klientów, ale stworzyły pewną strategię do dalszych działań i osiągnięcia pewnych efektów. np. udział w pracach społecznie użytecznych umożliwił 11 osobom podjęcie pracy na umowę o pracę.

Analizując kwoty wydatkowane dla świadczeniobiorców pomocy społecznej, które przedstawione będą poniżej, zauważyć należy, że na przestrzeni ostatnich lat zmieniła się i będzie się zmieniać kategoria świadczeniobiorców. Od tych samotnych, niepełnosprawnych po młodych, bezrobotnych i niezaradnych do tych pierwszych ponownie. Czas gwałtownych przemian polityczno-gospodarczych nie szedł i nie idzie w parze z formami pomocy socjalnej państwa dla tych słabszych i niezaradnych. Długich lat będzie potrzeba, żeby zmienić tę rzeczywistość, a przede wszystkim mentalność pokoleń. Dzisiejszy przedsiębiorca może jutro okazać się potencjalnym klientem urzędów pracy i ośrodków pomocy społecznej. Radzenia sobie z problemami nie załatwimy uczestnicząc w

terapiach, kursach, szkoleniach. Musimy wykazać dużo własnej woli i zaangażowania i nauczyć się żyć w trudnej rzeczywistości. Od naszej kreatywności zależeć będzie nasza przyszłość.

III. Zdania własne gminy

W ramach rozdziału **85202 domy pomocy społecznej** opłacano pobyt w domach pomocy społecznej dla 17 mieszkańców naszej gminy na kwotę **304.874**. W porównaniu do roku 2010 wzrosła o 4 liczba osób korzystających z tej formy pomocy, a kwota odpłatności o **100.208**. Wzrost wydatków w tym rozdziale wynika głównie ze wzrostu kosztów utrzymania w dps a także liczby osób wymagających takiej formy pomocy. Osoby umieszczane w dps-ach nie posiadają wysokich świadczeń emerytalno/rentowych, z których mogliby ponosić pełną odpłatność za pobyt, a średni miesięczny koszt utrzymania w dps wynosi od 2.900 do 4.000, a średni roczny koszt utrzymania 1 osoby w dps wynosi **ok. 25.000**.

Średni miesięczny koszt utrzymania w domu pomocy społecznej ustala każdego roku starosta powiatu, na terenie którego dps się znajduje. W związku z tym nie mamy jako gmina wpływu na koszt utrzymania w dps i musimy ponosić odpłatność zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej.

Z wywiadów alimentacyjnych przeprowadzanych u rodziny osób umieszczanych w domach pomocy społecznej wynika jednoznacznie, że nie jest ona w stanie dopłacać do kosztów pobytu członka rodziny w dps z uwagi na niskie dochody. Tak więc koszt gminy w odpłatności za pobyt w dps jest duży i co roku wzrasta. Im mniejsza wysokość świadczenia emerytalno-rentowego mieszkańca domu, tym większe koszty ponoszone przez gminę.

Z naszych obserwacji wynika, że zapotrzebowanie na tego typu świadczenia z roku na rok wzrasta i wzrastać będzie a to z uwagi na strzejące się społeczeństwo i migracje ludzi młodych. Świadczenie w postaci skierowania do dps jest stosowane przez ośrodek w ostateczności, kiedy naprawdę nie ma rodziny mogącej wesprzeć świadczeniobiorcę lub jego stan zdrowotny naprawdę tego wymaga.

W rozdziale **85295 pozostała działalność** wydatkowano kwotę **326.960** na realizację programu **"Pomoc państwa w zakresie dożywiania"** oraz na realizację programu **prac społecznie użytecznych**.

1. Pomoc państwa w zakresie dożywiania

Na realizację programu "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" wydatkowano kwotę **173.450**. Zadanie to było dofinansowane z budżetu wojewody w kwocie **88.000**, kwota **85.450** pochodziła z budżetu gminy. Dożywianiem objęte były dzieci, młodzież, osoby starsze, chore, samotne,

niepełnosprawne nie mające warunków do sporządzenia posiłku. Dzieci w wieku do 7 lat dożywiano – 57, dzieci i młodzieży do ukończenia szkół ponadgimnazjalnych – 216, starszych, samotnych, chorych i niepełnosprawnych – 60. Łączna liczba dożywianych osób wyniosła 333, liczba wydanych posiłków – 34.026, w tym: całodzienne wyżywienie (w żłobku, przedszkolu na terenie miasta) 1.090, pełnych obiadów wydano- 26.144, jedno gorące danie – 5.522, kanapek, bułek- 1.270 a średni koszt posiłku w 2011 r. wyniósł 5.67.

2. Prace społecznie użyteczne

Prace społecznie użytecznie organizowane były w naszej gminie po raz piąty. Podstawą prawną do ich zorganizowania jest rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 25 października 2005 w sprawie trybu organizowania prac społecznie użytecznych. W roku 2011 podmiotem, w którym organizowane były prace społecznie użyteczne był Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, miejscem wykonywania prac społecznie użytecznych był teren Gminy Świdnica.

Gmina Świdnica podpisała z PUP Świdnica porozumienie w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych w okresie od **1.04.2011 r. do 30.11.2011 r.** Liczba skierowanych osób bezrobotnych wyniosła 45 a miejscowości, w których wykonywane były prace społecznie użyteczne to: Bojanice, Bolescin, Bystrzyca Dolna, Bystrzyca Górna, Burkatów, Gogołów, Grodziszczce, Jagodnik, Jakubów, Komorów, Krzczonów, Krzyżowa, Lubachów, Lutomia Dolna, Lutomia Górna, Makowice, Miłochów, Modliszów, Mokrzeszów, Niegoszów, Opoczka, Panków, Pogorzała, Pszenno, Słotwina, Stachowice, Wieruszów, Wilków, Witoszów Dolny, Witoszów Górny, W trakcie trwania prac była duża rotacja w zatrudnieniu i wielokrotnie zmieniały się osoby wykonujące prace społecznie użyteczne. W ostateczności pracę zakończyło 45 osób a w trakcie ich trwania pracę w oparciu o umowę o pracę podjęło 11 osób.

Od kilku lat prace społecznie użyteczne cieszą się dużym powodzeniem wśród świadczeniobiorców pomocy społecznej. Wprawdzie dla niektórych jest on jednym ze sposobów na przeżycie, ale należy go nadal realizować i wspierać tym samym psychicznie i finansowo osoby w nim uczestniczące.

Wymiernym efektem prac społecznie użytecznych jest zmiana wyglądu naszych miejscowości. Bardzo dobrze oceniamy współpracę z sołtysami. Od początku trwania każdego programu prac społecznie użytecznych sołtysi i radni zabiegają o jak największą liczbę osób do wykonywania tych prac. Wymagają od tych osób dyscypliny i porządnej pracy, ponieważ dobrze znają potrzeby swoich miejscowości. Pięć lat realizacji programu prac społecznie użytecznych pozwolił wspólnie wypracować metody organizacji pracy klientów ops-u a kolejne lata napewno je udoskonałą.

Łącznie na prace społecznie użytecznie wydatkowano w 2011 r. **95.955** gmina wkład własny wniosła w kwocie **38.382**.

Bezrobotni przepracowali na rzecz gminy **13.764** godzin. Stawka za jedną godzinę pracy wynosiła od kwietnia do maja 2011 r. 7.10 zł a od czerwca do listopada 2011 r. 7.30 zł, wymiar czasu pracy miesięcznie wynosił 40 godzin . Osoby bezrobotne otrzymywały wynagrodzenie w wysokości 284 zł m-nie przy stawce godzinowej 7.10 zł , natomiast przy stawce godzinowej 7.30 zł - 292 m-nie.

W rozdziale **85228 usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze** wydatkowano kwotę **373.637** dla 43 osób. Pomocą w tej formie objęto zgodnie z art. 50 ustawy o pomocy społecznej osoby , które z powodu wieku lub innych przyczyn wymagały pomocy innych osób a były jej pozbawione ze strony najbliższej rodziny. Obejmowała ona zapokajanie codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz zapewnienie w miarę możliwości kontaktu z otoczeniem. Pomoc w tej formie służyła temu, aby jak najdłużej utrzymać te osoby w ich dotychczasowym środowisku zamieszkania, ponieważ do pomocy instytucjonalnej podchodzą z niechęcią. Ilość udzielonych świadczeń wyniosła 42.231, koszt za 1 godz. usług wyniósł 8 zł brutto. Tę formę pomocy realizowano w formie umów zleceń z najbliższymi sąsiadami, którym ufają osoby wymagające pomocy.

W ramach **rozdziału 85213** realizowane były wydatki na opłacanie składki zdrowotnej za osoby otrzymujące zasiłki stałe i nie mogące ubezpieczyć się z innych źródeł. Wydatkowana kwota wyniosła **18.795** (środki z budżety wojewody jako dof. zadań własnych gminy). Natomiast na opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne wydatkowano kwotę **21.000** (dof. z budżetu wojewody).

W ramach **rozdziału 85214** realizowane były zasiłki okresowe, zasiłki celowe, zasiłki celowe specjalne, zasiłki stałe. Ogółem wydatki w tym rozdziale wyniosły

Zasilek okresowy przyznawany jest zgodnie z art. 38 ustawy o pomocy społecznej w szczególności ze względu na bezrobocie, długotrwałą chorobę , niepełnosprawność, możliwość otrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego (wówczas świadczenie to podlega zwrotowi). Jest to zadanie dofinansowywane z budżetu wojewody. W roku 2011 na tę formę pomocy wydatkowano kwotę 243.401, w tym z budżetu wojewody 242.000, z budżetu gminy 1402.

Z pomocy w tej formie skorzystało 208 rodzin (590 osób w tych rodzinach), świadczeń wypłacono 922, w tym: z powodu bezrobocia – 681, długotrwałej choroby – 85, niepełnosprawności – 63. Średnia wysokość świadczenia wyniosła ok. 264, czasokres udzielonej pomocy w ciągu roku wyniósł ok. 4 miesiące.

W ramach tych środków 28 rodzin objętych zostało zasiłkiem okresowym w formie talonów na zakup żywności na łączną kwotę 24.950

Zasiłek celowy przyznawany jest zgodnie z art. 39 ustawy o pomocy społecznej w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej w szczególności na: pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków, leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobne remonty, naprawy w mieszkaniu, koszty pogrzebu, udzielenie schronienia, zaspokojenie bieżących potrzeb w związku opuszczeniem zakładu karnego, na częściowe pokrycie wydatków powstałych wskutek zdarzenia losowego.

Wydatki na w/w formy pomocy przedstawiają się następująco:

- schronienie na kwotę 28.095 dla 12 osób bezdomnych z terenu gminy,
- zdarzenia losowe na kwotę 13.650 dla 6 rodzin dotkniętych skutkami pożaru , ilość świadczeń – 6, średnia wysokość świadczenia – 2.275. Ta forma pomocy stosowana była jako zlecenie na zakup materiałów budowlanych,
- zasiłki celowe na zakup żywności na kwotę 35.100 dla 144 rodzin, ilość świadczeń – 396, średnia wysokość świadczenia – ok. 90,
- zasiłki celowe na zakup odzieży, obuwia, bielizny osobistej na kwotę 6.725, ilość rodzin- 59, ilość świadczeń- 117, średnia wysokość świadczenia-ok. 57,
- zakup opału w ilości 1t, 1/2t, 1/4t na kwotę 86.202, ilość rodzin- 189, ilość świadczeń- 495, średnia wysokość świadczenia- ok. 175,
- zapłata za wodę na kwotę 2.190, ilość rodzin- 19, ilość świadczeń- 23, średnia wysokość świadczenia ok. 95,
- zapłata za gaz na kwotę 687, ilość – 3, ilość świadczeń – 3, średnia wysokość świadczenia – ok. 229,
- talony żywnościowe na kwotę 20.524, ilość rodzin 97, ilość świadczeń- 109, średnia kwota talonu- ok. 188,
- zapłata za energię elektryczną na kwotę 17.984, ilość rodzin- 79, ilość świadczeń- 154, średnia wysokość świadczenia- ok. 117,
- zapłata za czynsz na kwotę 6.303, ilość rodzin- 17, ilość świadczeń- 27, średnia wysokość świadczenia- ok. 233. Pomoc w zapłacie za czynsz polegała na opłaceniu bieżącej raty i uruchomieniu dodatku mieszkaniowego. Środki te wpłynęły na konto gminy.

- zasiłki celowe na zakup opału w ilości 1t, 1/2t, 1/4t na kwotę 29.789, ilość rodzin 71, ilość świadczeń 96, średnia wysokość świadczenia – ok. 310,
- zasiłki celowe na pokrycie wykupu leków na kwotę 6.297, ilość osób- 52, ilość świadczeń- 72 średnia wysokość świadczenia- ok. 87,
- zapłata za pobyt w żłobku/przedszkolu na kwotę 3.587, ilość rodzin- 6, ilość świadczeń- 30, średnia wysokość świadczenia- ok. 120,
- zasiłki celowe na zakup butli gazowych na kwotę 6.322, ilość rodzin- 78, ilość świadczeń – 156, średnia wysokość świadczenia – ok. 41,
- zasiłki celowe na bieżące potrzeby na kwotę 15.600 ilość rodzin-12, ilość świadczeń 52, średnia wysokość świadczenia- 300, kwota wydatkowana została w ramach wkładu własnego podczas realizacji projektu systemowego,
- dofinansowanie do zasiłków stałych na kwotę 44.458, sytuację taką spowodowała zamiana ustawy o finansach publicznych, która nałożyła na gminy obowiązek finansowania zasiłków stałych w wysokości 20% całego zadania,
- dofinansowanie do opłacania składki zdrowotnej od zasiłków stałych na kwotę 3.759, sytuacja również związana z finansowaniem zasiłków stałych,
- dofinansowanie do zasiłków okresowych na kwotę 1.402, wynika to również z tego, że zasiłki okresowe są zadaniami obowiązkowymi, własnymi gminy dofinansowanymi z budżetu państwa,
- specjalne zasiłki celowe na kwotę 29.054, ilość rodzin- 65, ilość świadczeń- 130, średnia wysokość świadczenia- ok. 223. Z roku na rok wzrasta ilość środków wydatkowanych na zasiłki celowe specjalne z uwagi na poszerzającą się biedę i nie zmieniające się od 8 lat kryterium dochodowe uprawniające do pomocy społecznej. Wiele osób biednych wypada ze struktur pomocy społecznej właśnie z uwagi na próg dochodowy uprawniający do świadczeń.

Zgodnie z art. 41 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie lub rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy. Głównym powodem przyznania tej formy pomocy była długotrwała choroba /porażenie mózgowe, padaczka, cukrzyca, choroby nowotworowe dzieci. U niektórych rodzin ustawowe kryterium dochodowe przekroczone było o niewielką kwotę. Dotyczyło to również osób, które pobierają świadczenia z KRUS bo te świadczenia są najniższe.

Na zasiłki stałe wydatkowano kwotę **221.429**, ilość rodzin- 62, ilość świadczeń- 655, średnia wysokość

świadczenia- 338. Zasiłki stałe przyznano dla:

osób samotnie gospodarujących na kwotę 177.623, ilość osób – 44, ilość świadczeń- 464, średnia wysokość świadczenia – 382,

osób pozostających w rodzinie na kwotę 43.806, ilość rodzin- 18, ilość świadczeń- 191, średnia wysokość świadczenia – 229.

IV. Zadania zlecone gminie

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną, prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi, zadania wynikające z rządowych programów pomocy, mające na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych, rozwój wsparcia specjalistycznego oraz pomoc dla cudzoziemców, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej **to zadania zlecone gminie**. W ustawie o pomocy społecznej z 12 zadań zleconych zostało tylko 5, pozostałe stały się zadaniami obowiązkowymi gminy.

Wydatki na **zadania zlecone gminie** wyglądały następująco:

- specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi na kwotę **9.443** ilość osób- 1, ilość świadczeń **251**, średni koszt świadczenia ok. 38. Tę formę pomocy realizowano na podstawie umowy zlecenia z nauczycielem-specjalistą, z uprawnieniami określonymi w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. Nr 189, poz. 1598 z 2005 r.).

V. Świadczenia rodzinne

Świadczenia rodzinne realizowane są przez gminy od maja 2004 roku. Ustawa przez 7 lat była wielokrotnie zmieniana wprowadzając zmiany na korzyść i niekorzyść świadczeniobiorców. W roku 2011 była również zmieniona. W okresie od 1 listopada do 31 grudnia Rada Ministrów wprowadziła program rządowy wspierający rodziny pobierające świadczenia pielęgnacyjne. Dla każdej osoby pobierającej świadczenie pielęgnacyjne dodatkowo w miesiącu listopadzie i grudniu rząd przeznaczył 100 zł m-nie więcej. Katalog osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne również się rozszerzył o osoby zobowiązane do alimentacji na mocy kodeksu rodzinno-opiekuńczego. Zmieniono również przepisy w

zakresie nabywania uprawnień do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka i dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu urodzenia się dziecka. Przywrócony został zapis, że każda kobieta ubiegająca się o te świadczenia powinna dostarczyć zaświadczenie o pozostawaniu pod opieką lekarza od 10 tygodnia ciąży.

Ustawa budziła i nadal budzi wiele kontrowersji w zakresie ustalania dochodu, ponieważ dużo osób nie kwalifikuje się do tego typu wsparcia. Sama w sobie jest nieczytelna i niejasna. Kwoty zasiłków rodzinnych i przysługujących do nich dodatków nie uległa zmianie. Wysokość zasiłku rodzinnego ustalona została w następujących wysokościach: dla dziecka do ukończenia 5 roku życia **68 zł**, powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia **91 zł**, po ukończeniu 18 roku życia **98 zł**, natomiast wysokość świadczenia pielęgnacyjnego wynosi **520 zł**. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacane były do wysokości zasądzonych alimentów nie większej niż **500 zł** na osobę uprawnioną.

Wydatki na świadczenia rodzinne przedstawiały się następująco:

1. Zasiłki rodzinne - **1.163.667**, ilość wypłaconych świadczeń- 15.659

2. Dodatki do zasiłków rodzinnych - **806.982** ilość wypłaconych świadczeń- 6.703, w tym wypłaconych z tytułu:

- urodzenia dziecka - 74.000, ilość wypłaconych świadczeń- 74,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego- 234.712 ilość wypłaconych świadczeń- 610,
- samotnego wychowywania dziecka- 100.280, ilość wypłaconych świadczeń- 567,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – 61.400, ilość wypłaconych świadczeń- 788,
- rozpoczęcia roku szkolnego – 80.000, ilość wypłaconych świadczeń – 100,
- pokrycia wydatków związanych z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła – 5.130, ilość wypłaconych świadczeń – 57,
- pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła- 88.500, ilość wypłaconych świadczeń – 1.770,
- wychowywania w rodzinie wielodzietnej – 162.960, ilość wypłaconych świadczeń – 2.037.

3. Świadczenia opiekuńcze

zasiłki pielęgnacyjne – 485.790, ilość wypłaconych świadczeń – 3.173,

świadczenia pielęgnacyjne – 409.396, ilość wypłaconych świadczeń – 806,

składka na ubezpieczenie emerytalno-rentowe – 61.513, ilość wypłaconych składek – 498.

4. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka – 148.000, ilość świadczeń 148,

5. Fundusz alimentacyjny – 475.822, ilość wypłaconych świadczeń – 1.562,

6. koszty obsługi świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego – 124.830.

VI. Pozostała działalność

1. Dodatki mieszkaniowe

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdnicy realizował przyznawanie i wypłacanie dodatków mieszkaniowych w 2011 r. zgodnie z ustawą z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych.

Na realizację zadania wydatkowano kwotę 76.814 , wpłynęło 91 wniosków , ilość wydanych decyzji administracyjnych – 91, w tym 8 decyzji odmawiających przyznanie dodatku mieszkaniowego w związku z niespełnianiem kryteriów ustawowych. . Nikt nie wniósł odwołania. Z roku na rok obserwuje się spadek ilości osób korzystających z dodatków mieszkaniowych.co związane jest z niezmiennym kryterium dochodowym. Świadczeniobiorcy podejmują pracę i mając nawet najniższe wynagrodzenie nie spełniają warunków do uprawnień do dodatku mieszkaniowego.

2. Profilaktyka, rozwiązywanie problemów alkoholowych i przeciwdziałanie narkomanii

Termin profilaktyka rozumiemy jako "działanie i środki stosowane w celu zapobiegania chorobom. Ogólnie: stosowanie różnych środków zapobiegawczych w celu niedopuszczenia do wypadków, uszkodzeń katastrof itp. Można także przyjąć, że profilaktyka to działanie, które ma na celu zapobieganie pojawieniu się lub rozwojowi niekorzystnego zjawiska. Jest też jednym ze sposobów reagowania na zjawiska społeczne, które oceniamy jako szkodliwe i nieporządane. Ta ocena skłania do traktowania takich zjawisk w kategoriach zagrożeń i podejmowanych wysiłków w celu ich eliminowania lub choćby ograniczenia. Powszechnie uważa się, że skuteczna profilaktyka jest optymalnym sposobem hamowania rozwoju lub ograniczenia skali zjawisk uznanych za nieakceptowane społecznie. Zgodnie z

takim rozumieniem poprzez pojęcie profilaktyki możemy rozumieć także postępowanie zapobiegające różnorodnym problemom, które towarzyszą używaniu substancji psychoaktywnych (np. środków odurzających- narkotyki lub alkohol).

Profilaktyka prowadzona jest na trzech poziomach w zależności od stopnia ryzyka: **profilaktyka pierwszorzędowa**- adresowana do grupy niskiego ryzyka, czyli np. do całej społeczności szkolnej. Działania podejmowane w jej ramach kierowane są do ludzi zdrowych i wspomagają prawidłowe procesy rozwoju fizycznego i psychicznego. Mają na celu promocję zdrowego stylu życia.

Profilaktyka drugorzędowa – adresowana jest do grupy zwiększonego ryzyka, do osób przejawiających pierwsze objawy dysfunkcji(zaburzeń) np. dzieci eksperymentujące ze środkami odurzającymi. Celem działań profilaktycznych na tym poziomie jest ograniczenie głębokości i czasu trwania dysfunkcji, tworzenie warunków, które umożliwiają wycofanie się z zachowań ryzykownych. Realizatorami tych działań są socjoterapeuci, psychologowie szkolni, wykwalifikowani trenerzy na terenie szkół lub w poradniach psychologiczno-pedagogicznych.

Profilaktyka trzeciorzędowa- adresowana jest do grupy wysokiego ryzyka czyli osób u których rozwinięte są symptomy choroby (zaburzenia) np. uzależnionych od alkoholu. Działania na tym etapie mają na celu zablokowanie pogłębiania się procesu chorobowego i degradacji społecznej oraz umożliwienie powrotu do normalnego życia w społeczeństwie. Z jednej strony przeciwdziałają nawrotom zaburzeń, z drugiej umożliwiają osobom uzależnionym prowadzenie życia akceptowanego społecznie. Na tym poziomie profilaktyka prowadzona jest przez lekarzy specjalistów, psychologów, psychoterapeutów, rehabilitantów, pracowników socjalnych i specjalistów z zakresu resocjalizacji.

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką, rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przeciwdziałaniem narkomanii należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania te obejmują udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnienia pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności przed przemocą w rodzinie. Działający przy Urzędzie Gminy w Świdnicy Punkt Konsultacyjny dla mieszkańców gminy z problemem alkoholowym oraz Pradnia dla Osób Uzależnionych i Współuzależnionych w Świdnicy udziela tej pomocy także mieszkańcom gminy. Każda osoba uzależniona ma kontakt z instruktorem terapii uzależnień i specjalistą terapii uzależnień, zostaje poddana diagnozie wstępnej, odbywa konsultację lekarską, jest motywowana do terapii. Osoby współuzależnione odbywają cykl spotkań z terapeutą indywidualnym i są motywowane do terapii w grupie terapeutycznej lub uczestnictwa w spotkaniach grupy samopomocowej. Terapeuta pracujący w punkcie udzielił w 2011 roku porad dla 87 osób uzależnionych i współuzależnionych.

Coraz powszechniejsze jest przekonanie, że czynnikiem wzrostu poziomu wychowania i opieki powinno być stwarzanie w lokalnych społecznościach klimatu aprobaty i wsparcia dla sił społecznych, które

problem przeciwdziałania zagrożeniom czynią senssem swojej działalności. Temu służyć mają działające już od ponad dziesięciu lat na terenie gminy świetlice środowiskowe obejmujące swoim działaniem dzieci z rodzin podwyższonego ryzyka.

W 2011 r. działało 14 świetlic środowiskowych. Zajęcia w świetlicach środowiskowych odbywały się dwa razy w tygodniu po 3 godziny dziennie, uczestniczyło w nich 302 dzieci i prowadzone były przez nauczycieli z terenu gminy. Działalności wspomagającej w rozwoju i wychowaniu towarzyszyły zajęcia sportowe, kulturalne i organizowane wycieczki. W miesiącu styczniu w czasie ferii zimowych wszystkie dzieci wyjechały do kina na film "Podróże Guliwera". Nieromalna Grupa z Grodziszczka realizując projekt "Pożyteczne ferie" zaprosiła dzieci ze świetlicy na lodowisko do Świdnicy.

Od 27.06 do 8.07.2011 r. wakacje dzieci rozpoczęły od zajęć w zielonych świetlicach. W trakcie zielonych świetlic dzieci wyjechały do kina tym razem "Victoria" do Wałbrzycha, organizowały turnieje sportowe pomiędzy sobą. Wyjazd do kina zawsze cieszył się ogromnym powodzeniem. Dwie świetlice Boleścina i Lutomia wybrały wyjazd na pływalnię do Świebodzic.

Z uwagi na remont świetlicy wiejskiej w Grodziszczu dzieci wyjechały na tygodniowy wypoczynek do Młodzieżowego Szkolnego Schroniska do Lubachowa w okresie od 4.07. do 9.07. 2012 r.

Tam wypoczywały, zwiedzały zamek Grodno i miały zapewnione całodzienne wyżywienie. Na obóz do Niesulic w okresie od 15.07. do 29.07.2011 wyjechało 35 dzieci pod fachową opieką zapewnioną przez organizatora wypoczynku jak i przedstawicieli Komendy Powiatowej Policji. Ponadto w miesiącu lipcu dzieci ze świetlicy środowiskowej w Lutomi wyjechały na wycieczkę na Przełęcz Walimską w ramach projektu "Szlakiem Granitu" Ze strony Ośrodka Pomocy Społecznej wniesiona pomoc to zapłata za autokar.

W miesiącu listopadzie świetlice środowiskowe z Grodziszczka i Boleścina uczestniczyły w wieczorze andrzejkowym i warsztatach artystycznych zorganizowanych przez Nieformalną Grupę Młodzieży z Grodziszczka w Krzyżowej. Świetlica środowiskowa z Boleścina w miesiącu październiku 2011 r. zorganizowała wspólnie z grupą Odnowy wsi Boleścina wyjazd do kina do Wałbrzycha na film 1920- Bitwa Warszawska.

W grudniu 2011 r. 50 dzieci ze świetlic środowiskowych Bystrzycy Górnej i Burkatowa uczestniczyło w święcie Mikołajkowym zorganizowanym przez Muzeum Kolejnictwa w Jaworzynie Śląskiej. Uroczystość miała miejsce na dworcu PKP w Świdnicy, gdzie przyjechał pociąg z Mikołajem i obdarował dzieci paczkami. Ponadto paczki mikołajkowe otrzymały dzieci ze wszystkich świetlic środowiskowych.

W ciągu całego 2011 roku działalność świetlic wspierał Świdnicki Bank Żywności przekazując słodycze, napoje i żywność. W ramach środków przeznaczonych na profilaktykę i

rozwiązywanie problemów alkoholowych zorganizowane zostało szkolenie dla sprzedawców napojów alkoholowych pn. " Zasady odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu i wyrobów tytoniowych". Na szkolenie zaproszono 35 sprzedawców, ze szkolenia skorzystało 27.

3. Aktywizacja zawodowa klientów ośrodka

Program operacyjny Kapitał Ludzki (PO KL) ma na celu umożliwienie pełnego wykorzystania zasobów ludzkich, poprzez wzrost zatrudnienia i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw i ich pracowników, podniesienie poziomu wykształcenia społeczeństwa, zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego oraz wsparcie dla budowy struktur administracyjnego państwa. Wsparcie w ramach Programu skoncentrowane jest na następujących obszarach: zatrudnienie, edukacja, integracja społeczna, rozwój potencjału adaptacyjnego pracowników i przedsiębiorstw, a także zagadnieniach związanych z rozwojem zasobów ludzkich na terenach wiejskich, budową sprawnej i skutecznej administracji publicznej wszystkich szczebli, wdrażaniem zasady dobrego rządzenia oraz promocją zdrowia zasobów pracy. Celem głównym PO KL jest wzrost zatrudnienia i spójności społecznej. Cel ten zostaje osiągnięty poprzez realizację celów szczegółowych, którymi są:

- podniesienie poziomu aktywności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia osób bezrobotnych i biernych zawodowo,
- zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego,
- poprawa zdolności adaptacyjnych pracowników i przedsiębiorstw do zmian zachodzących w gospodarce,
- upowszechnienie edukacji społeczeństwa na każdym etapie kształcenia przy równoczesnym zwiększeniu jakości usług edukacyjnych i ich silniejszym powiązaniu z potrzebami gospodarki opartej na wiedzy,
- zwiększenie potencjału administracji publicznej w zakresie opracowywania polityk i świadczenia usług wysokiej jakości oraz wzmacnianie mechanizmów partnerstwa,
- wzrost spójności terytorialnej.

Wsparcie ze środków EFS w ramach PO KL skierowane jest na upowszechnienie programów wspierających zatrudnienie i integrację społeczną. W ramach Programu realizowano inicjatywy mające na celu aktywizację osób bezrobotnych i biernych zawodowo, zapobieganie wykluczeniu społecznemu oraz zapewnieniu równego dostępu do zatrudnienia osobom i grupom społecznym doświadczającym dyskryminacji na rynku pracy. Ponadto podejmuje się działania mające na celu dostosowanie polskich przedsiębiorstw do zmian dokonujących się w procesie modernizacji gospodarki, wspierany jest ich potencjał adaptacyjny. W ramach PO KL przewiduje się finansowanie działań skierowanych do osób, w szczególności tych o niskich zdezaktualizowanych kwalifikacjach zawodowych.

Zagrożenie ubóstwem i marginalizacją rodziny wymaga odpowiednich działań interwencyjnych, pomocniczych, terapeutycznych i wspierających. Coraz większą rolę w tym pełnią samorządy lokalne, ośrodki pomocy społecznej oraz organizacyjno-instytucjonalne strategie państwa. Formy i metody wspierania zależą od wielu czynników, a zwłaszcza od tego, co stanowi główną przyczynę ubóstwa i marginalizacji. Obok rozwiązań o charakterze uniwersalnym, w coraz większym stopniu wykorzystuje się instrumenty dostosowane do indywidualnej sytuacji, a także programy finansowane ze środków Unii Europejskiej. Uczestnictwo Polski w strukturach Zjednoczonej Europy daje możliwość korzystania z doświadczeń i rozwiązań kwestii socjalnych stosowanych w innych krajach. Zmienia się sposób percepcji najbardziej dotkliwych problemów, za priorytetowe uznaje się działania zmierzające do ułatwienia dostępu do rynku pracy osobom znajdującym się w tzw. "grupach ryzyka". W procesie wspomaganie rodziny odchodzi się od tradycyjnych metod zorientowanych wyłącznie na diagnozę oraz identyfikację deficytów i problemów jednostki i rodziny, na rzecz podejmowaniu nowych inicjatyw mających na celu przywracanie im sił, wspieranie zasobów i energii.

W lutym 2011 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdnicy złożył wniosek do Dolnośląskiego Wojewódzkiego Urzędu Pracy oddział we Wrocławiu o dofinansowanie na rozwój aktywnej inegracji, który był odpowiedzią na coraz istotniejszy problem zwiększającego się odsetka osób bezrobotnych, będących w wieku aktywności zawodowej, które to będąc klientami ośrodka pomocy społecznej mają problemy w poruszaniu się na rynku pracy.

Głównym celem projektu było: zwiększenie poprzez pakiet szkoleń i innych instrumentów wspierających, szans na rynku pracy osób bezrobotnych, w wieku aktywności zawodowej, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.

Celami szczegółowymi projektu było: 1) objęcie grupy 12 osób, w tym 9 kobiet i 3 mężczyzn instrumentami aktywnej integracji, poprzez zastosowanie następujących działań o charakterze aktywizacyjnym: - aktywizacja edukacyjna, - aktywizacja społeczna, - aktywizacja zawodowa,

Wsparciem specjalistycznym objęta została 12 osobowa grupa w wieku od 27 do 62 roku życia, bezrobotnych, będących w wieku aktywności zawodowej. Dla tej grupy zorganizowano pakiet szkoleń i spotkań z doradcą zawodowym (indywidualnych i grupowych), spotkań z psychologiem. Szkolenia rozpoczęły się od 1.02.2011 r. i trwały z wakacyjną przerwą do 03.10.2011 r.

Warsztaty wzmacniające z doradcą zawodowym: - integracja i odkrywanie potencjału zawodowego, - wzmocnienie poczucia własnej wartości, - obraz siebie i rozpoznawanie oczekiwań, umiejętności, możliwości, kompetencji i kwalifikacji zawodowych, - motywacja do podjęcia działań w celu znalezienia swojego miejsca na rynku pracy, - przygotowanie do aktywnego i skutecznego poszukiwania pracy, - planowanie ścieżki kariery zawodowej, rozpoczęły się już od 1.02.2011 r. Oprócz tego uczestnicy

projektu ukończyli następujące kursy/szkolenia zawodowe:

- handlowiec z prawem jazdy – 100 godzin -5 osób (4 kobiety, 1 mężczyzna),
- elementy wizażu i makijażu z podstawami komunikacji z klientem – 35 godzin (2 osoby – kobiety),
- opiekun osoby starszej i/lub niepełnosprawnej z nauką j. niemieckiego – 125 godzin (2 osoby, 1 kobieta, 1 mężczyzna),
- opiekunka do dziecka – 91 godzin (1 osoba- kobieta),
- magazynier logistyk – 40 godzin – 1 osoba (mężczyzna),
- pierwsza pomoc przedmedyczna – 8 godzin – 1 osoba (kobieta).

Grupa uczestników realizowanego projektu znacznie różniła się od uczestników projektu z roku 2010. Wśród nich było 9 kobiet i 3 mężczyzn, 2 osoby były niepełnosprawne. Jedna z osób niepełnosprawnych w trakcie trwania projektu podjęła naukę w szkole średniej. Mieli wiedzę od uczestników z roku poprzedniego i zdecydowani, odważnie wybierali kursy i szkolenia. Z roku na rok obserwować można wśród uczestników większą odwagę i wiedzę na temat projektów systemowych, dzięki którym można uzyskać nowe kwalifikacje, co świadczy, że są pożądane i zyskują powodzenie wśród mieszkańców gminy.

Projekt systemowy podsumowany został konferencją, na którą zaproszono władze gminy, władze samorządowe, uczestników i pracowników GOPS w Świdnicy.

Udział w projekcie to szansa na zmianę własnego życia. Nie tak od razu, ale małymi krokami można osiągnąć cel. Tak też było z naszymi uczestnikami. Najpierw zmienili wygląd, potem zachowanie a na końcu uwierzyli w siebie, w to że można wyjść z domu, poznać nowych ludzi i wspólnie z nimi uczyć się nowego, dotąd nieznanego życia.

Wiara w samego siebie, we własne siły to najpozytywniejszy efekt projektu, a o to przecież nam chodziło, zmienić mentalność, sposób patrzenia na to, co wkoło nas. Grupę uczestników oceniamy dobrze. Odpowiedzialni, zdyscyplinowani i otwarci na zmianę jakości życia. Łączna wartość projektu wyniosła **148.278**, w tym udział gminy **15.600**.

sporządziła: E. Burdek

**UDZIELONE ŚWIADCZENIA W RAMACH ZADAŃ WŁASNYCH
ZA ROK 2011**

<i>Rodzaj udzielonej pomocy</i>	<i>Liczba rodzin korzystających z pomocy</i>	<i>Liczba osób w tych rodzinach</i>	<i>Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie</i>	<i>Liczba przyznanych świadczeń</i>	<i>Kwota</i>
Posiłki	333	644	174	34.026	173.450/ w tym 88.000 z budżetu województwa/
Usługi opiekuńcze	43	46	43	42.231	373.637
Schronienie	12	13	12	1627	28.095
Zdarzenie losowe	6	15	6	6	13.650
Odpłatność za dps	17	17	17	163	304.874
Zasiłki celowe i w naturze	373	1016	405	763	315.982
Zasiłki stałe	64	98	655	62	221.429
Zasiłki okresowe	208	590	218	922	243.402
Składka na ubezpiecz. zdrowotne	59	139	59	653	23300

**ZESTAWIENIE UDZIELONYCH ŚWIADCZEŃ W RAMACH
ZADAŃ ZLECONYCH ZA ROK 2011**

<i>Rodzaj udzielonej pomocy</i>	<i>Liczba rodzin korzystających z pomocy</i>	<i>Liczba osób w tych rodzinach</i>	<i>Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenia</i>	<i>Liczba przyznanych świadczeń</i>	<i>Kwota przyznanych świadczeń</i>
Opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne	53	104	53	673	21.000
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	1	3	1	258	9.443
Opłacanie składki na ubezpieczenie społeczne	39	82	39	606	61.513

Uwaga! Składki na ubezpieczenie zdrowotne i ubezpieczenie społeczne opłacane są za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne.

**ZESTAWIENIE UDZIELONYCH ŚWIADCZEŃ
RODZINNYCH ZA ROK 2011**

<i>Lp.</i>	<i>Rodzaj świadczenia</i>	<i>Kwota udzielonych świadczeń</i>	<i>Liczba wypłaconych świadczeń</i>
1	Zasiłki rodzinne	1.163.667	15.659
2	Dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu	X	X
3	Urodzenia dziecka	74.000	74
4	Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	234.712	610
6	Samotnego wychowywania dziecka	100.280	567
7	Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	61.400	788
8	Rozpoczęcia roku szkolnego	80.000	100
9	Pokrycia wydatków związanych z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	5.130	57
10	Pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	88.500	1.770
11	Wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	162.960	2.037
12	Zasiłki pielęgnacyjne	485.790	1.03.173
13	Świadczenia pielęgnacyjne	409.396	806
14	Składka na ubezpieczenie społeczne	61.513	498
15	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	148.000	148
16	Fundusz Alimentacyjny	475.822	1.01.562

ZESTAWIENIE ŚWIADCZENIOBIORCÓW WEDŁUG WSI ZA ROK 2011

<i>Lp.</i>	<i>Miejscowość</i>	<i>Liczba mieszkańców</i>	<i>Liczba rodzin korzystających z pomocy</i>	<i>Liczba osób w tych rodzinach</i>	<i>% udział korzystających z pomocy do liczby mieszkańców</i>
1	BOJANICE	493	10	29	6
2	BOLEŚCIN	598	13	19	3
3	BURKATÓW	595	6	18	3
4	BYSTRZYCA DOL.	654	11	34	5
5	BYSTRZYCA GÓR.	649	16	44	7
6	GOGOŁÓW	331	15	37	11
7	GRODZISZCZE	910	18	56	6
8	JAGODNIK	327	11	30	9
9	JAKUBÓW	99	4	12	12
10	KOMORÓW	725	17	49	7
11	KRZCZONÓW	298	9	19	6
12	KRZYŻOWA	230	13	41	18
13	LUBACHÓW	401	21	55	14
14	LUTOMIA DOL.	843	35	114	14
15	LUTOMIA GÓR.	1036	47	134	13
16	MAKOWICE	269	12	31	12
17	MIŁOCHÓW	218	4	7	3
18	MODLISZÓW	203	11	26	13
19	MOKRZESZÓW	1105	24	65	6
20	NIEGOSZÓW	131	8	23	18
21	OPOCZKA	245	5	18	7
22	PANKÓW	239	8	27	11
23	POGORZAŁA	266	16	43	16
24	PSZENNO	1577	57	137	9
25	SŁOTWINA	951	26	60	6
26	SULISŁAWICE	107	5	12	11
27	STACHOWICE	146	1	1	1
28	STACHOWICZKI	65	1	1	2
29	WIERUSZÓW	114	3	17	15
30	WILKÓW	324	9	18	6
31	WITOSZÓW DOL.	1310	47	125	10
32	WITOSZÓW GÓR.	304	6	19	6
33	WIŚNIOWA	211	5	17	8
34	LUTOMIA MAŁA	79	1	1	1
35	ZAWISZÓW	113	3	5	4